

LUND UNIVERSITY

Pilotförsök för övervakning av nattfjärilar i Sverige

Fältinstruktion Ijushinks-fällor 2026

Arnberg, Harriet; Pettersson, Lars B.

2026

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Arnberg, H., & Pettersson, L. B. (2026, apr. 10). Pilotförsök för övervakning av nattfjärilar i Sverige: Fältinstruktion Ijushinks-fällor 2026. Biologiska institutionen, Lunds universitet.

Total number of authors:

2

Creative Commons License:

CC BY

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

PILOTFÖRSÖK FÖR ÖVERVAKNING AV NATTFJÄRILAR I SVERIGE

FÄLTINSTRUKTION LJUSHINKS-FÄLLOR 2026

Version 2.0 2026-04-10

Harriet Arnberg, Lars B. Pettersson

Biodiversitet och Evolution, Biologiska institutionen, Lunds universitet

Support och kontakter

Tack för att du är intresserad av att delta som nattfjärilsövervakare!

Nattfjärilar är en ny fjärilsgrupp att övervaka systematiskt. Vi har genomfört pilotförsök under ett par år och börjar nu skala upp verksamheten lite försiktigt, uppdaterade metoder kan komma att släppas under säsongen.

Om du har frågor kring metoder, placering av lokaler eller liknande, skicka gärna ett mejl till nattflyn@gmail.com eller ring 046-222 3818.

Ansvarig kontaktperson är Lars Pettersson.

Vi hoppas ha informationskanaler som exv nyhetsbrev, WhatsApp-grupp och onlinemöten.

När ska undersökningen genomföras?

Fällorna kan sättas ut så ofta som man har möjlighet till, sikta på högst två veckors mellanrum under april till september (augusti i Trädgårdsresans projekt) men gärna oftare 😊. Har man inte möjlighet att ha ute hela säsongen i sträck går det bra att ha uppehåll. Fällan eller fällorna kan placeras på lokaler som du anser är representativa för regionen du befinner dig i. Om du är med i en riktad satsning mot till exempel trädgårdar så är det i den miljön som fällan placeras.

Vilken tid?

Fällorna har automatiska ljussensorer och kan placeras ut innan det blir mörkt. Fällorna står ute under natten och vittjas nästa morgon, innan det blivit för varmt och soligt. Vid mycket sol blir fjärilarna aktiva och det finns risk att de flyger iväg när fällan öppnas. Antalet timmar fällorna är ute varierar därför under säsongen beroende på solens upp- och nedgång.

Lämpliga väderförhållanden

Nattfjärilsfällorna kan sättas ut vid de flesta väderförhållanden. Temperaturen bör vara minst +5° C, men gärna över +10° C. Undvik att sätta ut fällorna om det förväntas regn. Om lite regn förväntas och fällorna sätts ut, var noggrann med att skydda powerbanken från att bli blöt. Om det blåser kan med fördel något tungt, ex en sten, läggas i fällan för att förhindra att den blåser omkull. Molniga nätter med svagt månsken är att föredra framför klara nätter med fullmåne.

Hur?

Fällorna kommer med en tillhörande beskrivning på svenska om hur den monteras. Följ dessa instruktioner för att montera fällorna. Kom ihåg att ta av den skyddade plasten från plexiglasen och kontrollera att ljussensorerna fungerar som de ska innan du sätter ut dem första gången. Powerbanken som driver fällan behöver laddas innan fällan sätts ut. En laddning bör räcka till två nätter, men vi rekommenderar att de laddas inför varje inventering.

1. Installera appen Butterfly Count (se bilaga 1) och registrera varje fälla och lokal via hemsidan (se bilaga 2). Första gången du registrerar en lokal kan det ta upp till fem minuter för lokalen att bli aktiv i appen så att du kan rapportera.

2. Placera din fälla på lokalen du valt. Om du vill sätta upp flera fällor på din lokal, ha då minst 50 m mellanrum mellan varje fälla (ev längre avstånd i öppna marker). Se till att de inte står alltför synligt och sätt upp en informationslapp på varje fälla. Du kan placera fällorna på två olika sätt:

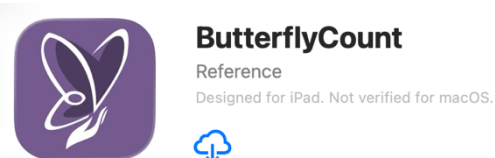
- Fällorna placeras i samma habitat; ex 5 st. fällor placeras i barrskog, lövskog eller på ängsmark.
- Fällorna placeras i olika habitat; ex 2 st. i barrskog, 2 st. i lövskog och 1 fälla på ängsmark.

Valfri habitatregistrering: För att få en uppfattning om fällornas placering kan man ta bilder på fällan i riktningarna Nord, Öst, Syd och Väst där man kan se fällan och bakgrundsvegetationen tydligt. Dessa kan inte laddas upp i appen i nuläget men detta kan komma som funktion senare.

3. Nästa morgon inventerar du fällorna genom att registrera alla fjärilar som sitter utanpå, och inne i fällan. Starta appen ButterflyCount och ta en bild på alla fjärilar som sitter i och utanpå fällan. Appen kommer då automatiskt artbestämma de fjärilar du ser. Se därför till att endast ta en bild per fjäril i fällan. Se bilaga 3.

Bilagor

Bilaga 1: Ladda ner och börja använda appen ButterflyCount

Ladda ner appen där du brukar hämta hem appar, ex GooglePlay eller AppStore.

GooglePlay: <https://play.google.com/store/apps/details?id=uk.ac.ceh.ebms&hl=sv&gl=US>

AppStore: <https://apps.apple.com/ie/app/ebms/id1461711373>

Börja använda ButterflyCount

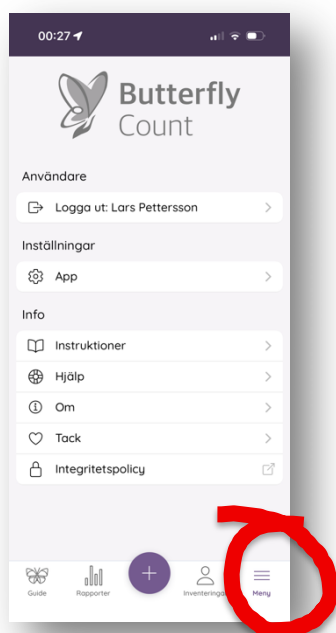
Öppna appen och välj **Språk** och **Land**.

Skapa en användare genom att gå till **Meny** och **Fyll i namn och lösenord** samt **Läs och acceptera Användarvillkoren**.

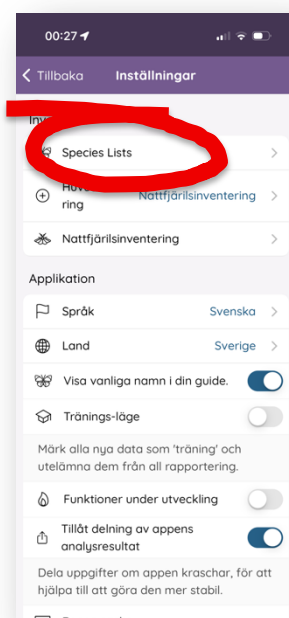
I appen kan du göra olika typer av fjärilsräkningar. För att ställa in nattfjärilsräkningar som standard gå till:

Meny → App → Primary Survey → Moth Survey (SPRING).

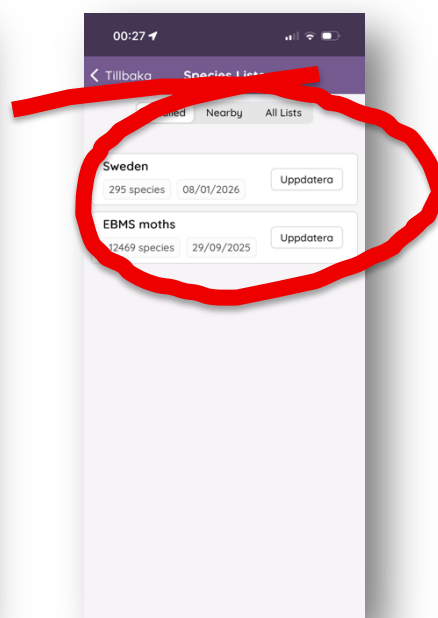
En nyhet i senaste versionen av ButterflyCount är att det nu finns artlistor för olika länder. För att komma igång med dag- och nattfjärilar i Sverige behöver du ladda hem artlistorna **Sweden** och **EBMS moths**. Strax klart! Men först måste du registrera din fälla (se bilaga 2).

1

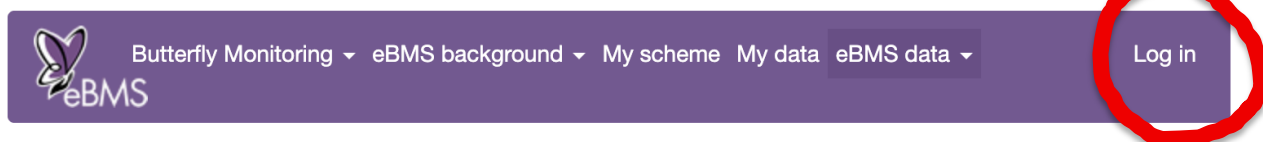
2

3

Bilaga 2: Registrera fälla via hemsidan

Innan du kan börja räkna nattfjärilar måste du registrera din fälla på hemsidan <https://butterfly-monitoring.net/ebms-app> (här finns även mer hjälp om appen)

1. Logga in med **samma inloggningsuppgifter** som för appen ButterflyCount.
2. Gå till menyn och välj

Mina data ➔ Mina nattfjärilsfällor ➔ Lägg till en lokal, då tas du till sidan Moth trap details

3. Fyll i **Land**, **Namn på lokal** samt **Plats** genom att trycka på kartan.

OBS- Om du har flera fällor på samma lokal måste du registrera alla fällor. Ex: Fem fällor på lokalen "Ängen" registreras som ex Ängen 1, Ängen 2, Ängen 3, Ängen 4, Ängen 5.

3. Välj typ av fälla **LED Funnel trap**

Types of lamp in trap: LED ➔ Ledstrip ➔ 395–405 SMD 2835 (det är standardfällans typ av LED)

4. Tryck på **<Skicka>**. Upprepa processen för alla fällor du använder.

Mina nattfjärilsfällor

Visa Översätt

Den här sidan listar dina skapade lokaler där du har nattfjärilsfällor. Du kan se och ändra detaljerna för en fäll-lokal genom att välja "Redigera"-länken till höger.

För att skapa en ny fällposition, välj knappen "Lägg till lokal" nedan.

Obs: Detta är en ny funktion som testas och kan komma att ändras.

Lokalnamn	Antal fynd	Antal arter	
Ekologihusets tak	2390	303	Redigera
Dammen	1002	225	Redigera
Stensoffa	99	53	Redigera
Lokal 1	0	0	Redigera

first prev 1 next last

Lägg till en lokal

Nedladdning av data för alla lokaler (CSV)

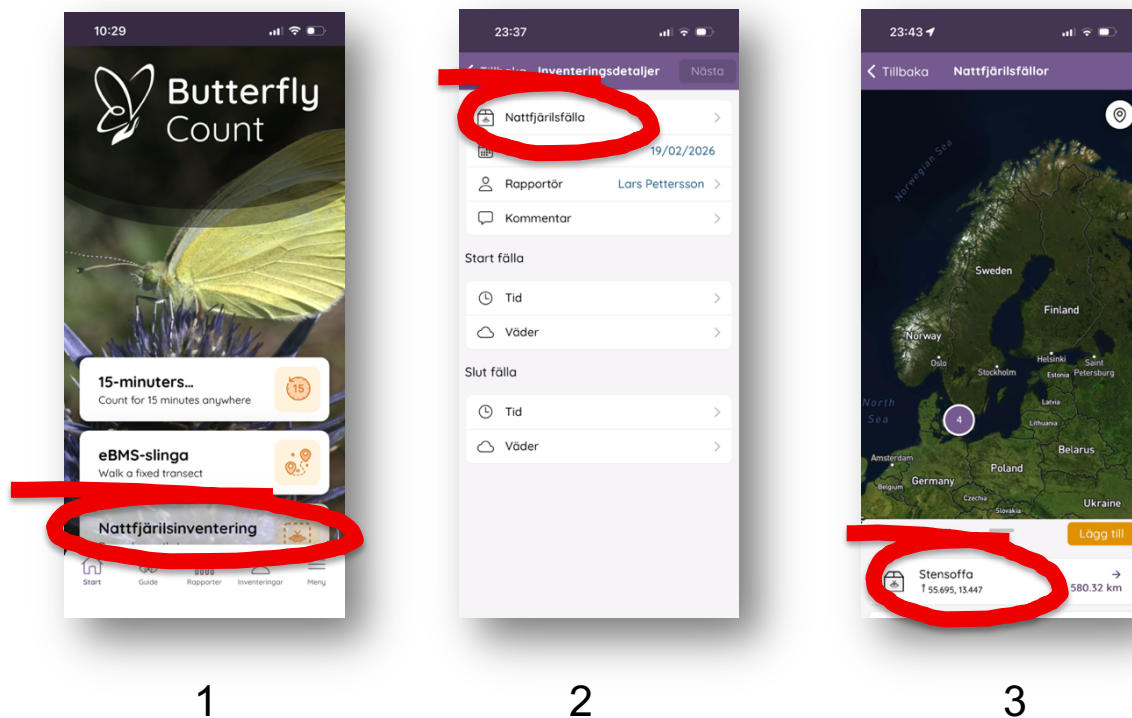
Visar observation 1 till 4 av 4

Ladda ner rapporten

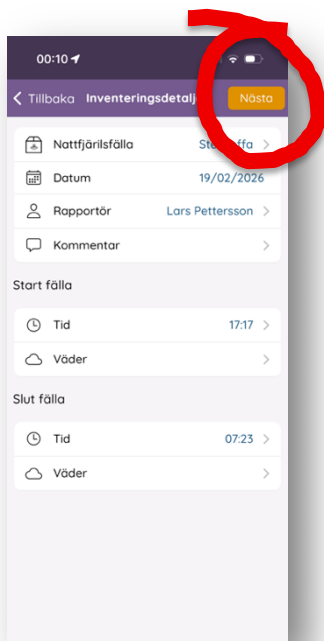
Bilaga 3: Registrera och identifiera arter i ButterflyCount

När du ska tömma din fälla och identifiera arterna öppnar du appen ButterflyCount.

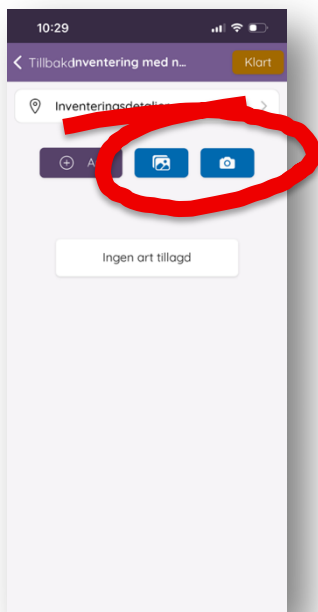
1. Välj **Nattfjärilsinventering** på startsidan, du kommer då till sidan **Inventeringsdetaljer**
2. Kontrollera att det står "Nattfjärilsfälla" på översta raden, klicka på **Nattfjärilsfälla** för att komma till listan där du kan välja din lokal. Du kommer då till sidan **Nattfjärilsfällor**.
3. Välj din lokal i listan över Nattfjärilsfällor genom att klicka på den så sänds du tillbaka till sidan **Inventeringsdetaljer**.

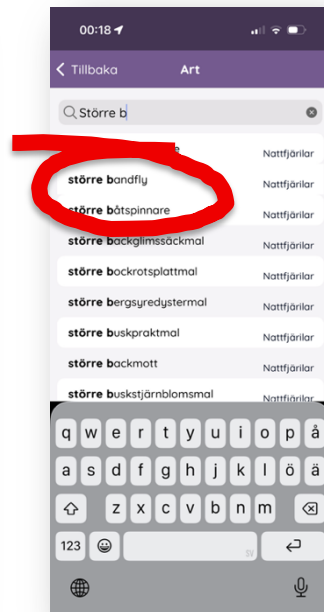
4. **Datum** och **Rapportör** är förifyllda men kan ändras om det behövs. Vill du lägga till kommentar om t.ex. väderförhållanden, ifall fällan blivit störd, eller om lampan inte fungerat så gör du det under Kommentrar. Du kan också lägga till vilket **Väder** det varit när fällan sattes ut och när den tömdes. När du är klar så klicka på **Nästa**, det tar dig till inmatningssidan.
5. Nu är det dags att börja lägga till nattfjärilar! Om du kan namnet på arten, tryck på **Lägg till art** och skriv in artens namn.
6. När du skrivit några bokstäver får du förslag. Både svenska och vetenskapliga namn går att använda.

4

5

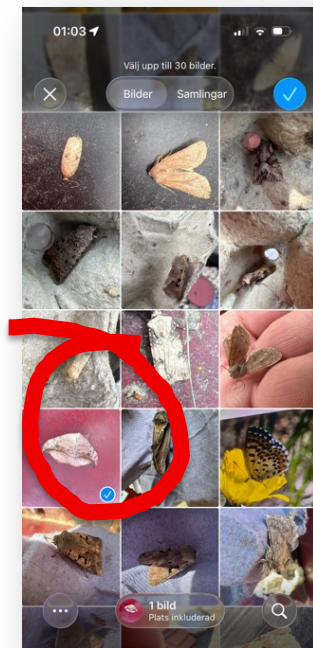
6

För att identifiera arter med hjälp av bilder finns det två sätt.

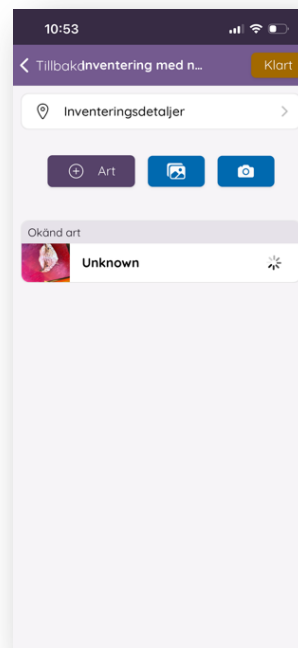
Alternativ 1: Använd kameran på din telefon och ta **en bild** på varje fjäril. När du fotat klart alla fjärilar vid fällan, gå tillbaka till ButterflyCount. Tryck **Gallerisymbolen**, du kan då ladda upp bilder från ditt galleri in i appen.

Alternativ 2: Tryck på **kamerasymbolen**. Då öppnas kameran och du kan ta en bild direkt i ButterflyCount.

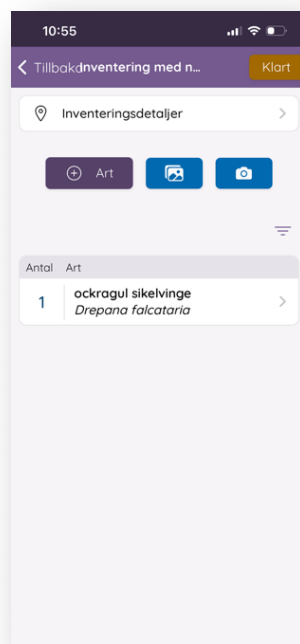
Tänk på att skarpa bilder med djuret så mycket i bild som möjligt gör det lättare för bildtolkningsprogrammet!

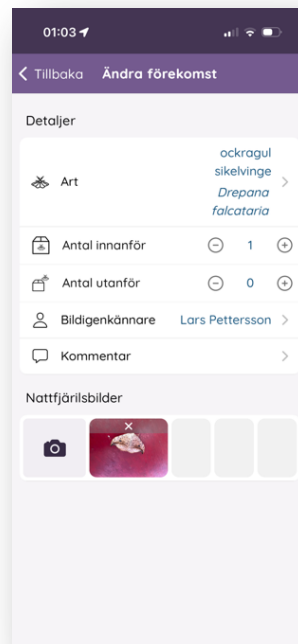
1

2

3

4

Här väljs 1) en bild från galleriet, 2) bildtolkaren behandlar bilden (**Unknown**) och därefter kommer den fram till 3) arten **Ockragul sikelvinge**, vill du se mer om din observation kan du klicka på den, då kommer du till 4) sidan där du kan justera observationen. Klickar du på bilden får du se hur säker klassificeraren anser sig vara på bilden.

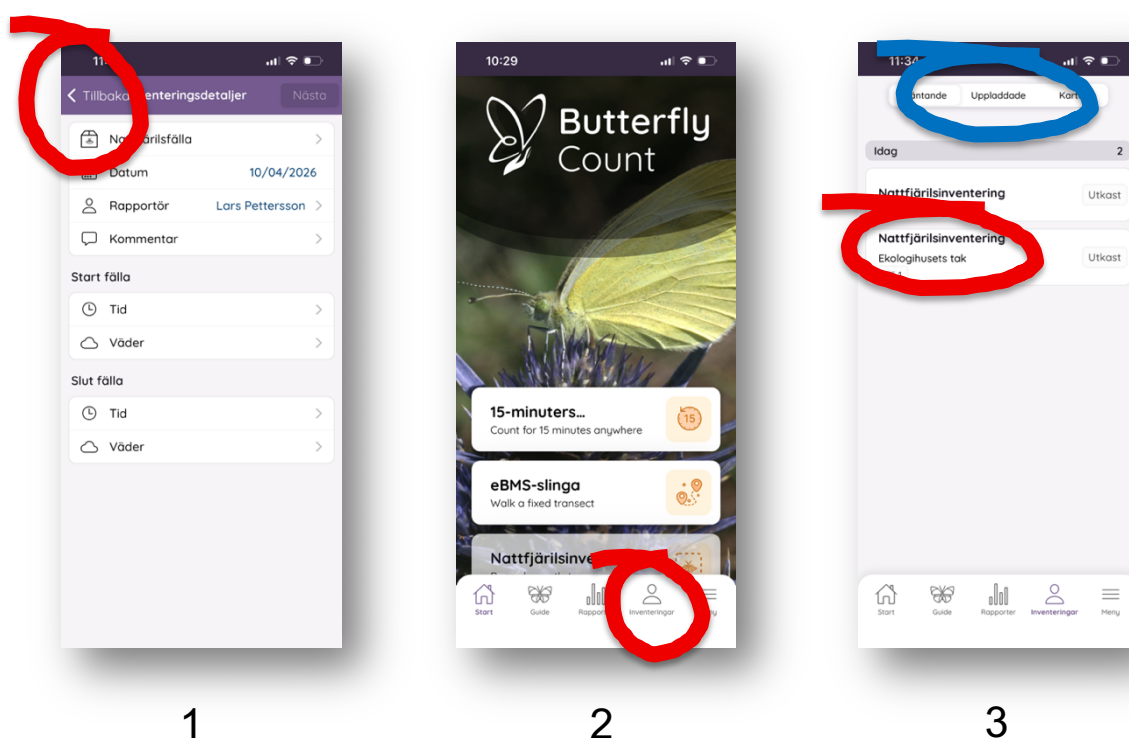

När du registrerat alla fjärilar vid fällan, tryck på **Klart** och **Ladda upp!**

!! Om något går fel när du ska skriva in data kan det hända att du hamnar tillbaka på sidan med **Inventeringsdetaljer** (1) igen för då antar appen att du vill skriva in data från en annan lokal. Vi jobbar på att ändra navigeringen i appen lite grann så man inte råkar ut för det.

Men skulle du ändå hamna där finns ett enkelt sätt att komma tillbaka till sina obsar! Välj **Tillbaka** (1) och gå till startsidan (2), där väljer du **Inventeringar**, som tar dig till sidan **Inventeringar** (3), där har en post dykt upp som inte innehåller något (överst, den skapades när appen undrade om du skulle påbörja en ny inventering, låt den bara vara så länge, du kan ta bort den genom att svepa vänster senare, när du vill).

Men i listan hittar du även din inventering som du påbörjat rapporteringen för! Klicka på den så kommer du till sidan där du kan fortsätta att lägga in observationer!

Kanske vill du se dina uppladdade observationer och kanske andras observationer också? Det går att se listan med dina observationer under **Inventeringar**, **Uppladdade** (3, blå ring ovan). Du kan se arterna och bilder men däremot inte ändra det som skickats in. Överst på sidan står just detta men även en knapp som kan ta dig till eBMS webbplats <https://butterfly-monitoring.net/> (där du registrerade fällan).

Klickar du på knappen tar den dig just nu till sidan men klagar med ett **Access Denied!** på att du inte är inloggad (om du inte är det). Ingen fara! Logga bara in så kommer du vidare till där du hittar observationerna! Välj **Utforska data**. Då ser du natt- och dagfjärilsobsar plus alla länder som är med i eBMS men du kan enkelt välja metod **Moth Trap** och **Country: Sweden** så dyker de svenska nattfjärilsobsarna upp på kartan och i en lista under!

